

Uppföljande granskning 2024

Södertälje kommun
4 december 2024

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

The EY logo, consisting of the letters 'EY' in a bold, white, sans-serif font. A yellow triangle is positioned above the 'Y'.

Building a better
working world

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna följt upp ett urval av de fördjupade granskningar som genomfördes i kommunen under år 2022. Syftet med uppföljningen har varit att granska om kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer i tidigare granskningar.

Den uppföljande granskningen omfattar:

Granskning	Åtgärdad	Delvis åtgärdad	Ej åtgärdad
Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall		3	1
Granskning av hantering av medborgarfrågor	2	1	1
Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan	4		
Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen		5	(5)*
Granskning av hantering av skyddade personuppgifter**	1	3	2
Totalt:	7	12	9

*Vi noterar att återrapportering av kommunstyrelsens omhändertagande av rekommendationerna ska ske 2025 och vi kan därmed inte uttala oss om samtliga 10 rekommendationers uppfyllelse.

** Uppfyllelsen av rekommendationerna varierar mellan nämnderna och bolagen. Presentation av respektive granskad part framgår i avsnitt 6.

1. Inledning

Bakgrund och syfte

Revisorerna granskar kommunstyrelsen och nämndernas verksamheter genom grundläggande granskning samt fördjupade granskningar inom utvalda områden.

En väsentlig del i revisionens arbete är att regelbundet följa upp tidigare granskningar. Detta kan ske genom dialog med nämnd eller styrelse, eller som särskild granskningsinsats.

I år har fem av de fördjupande granskningarna som genomfördes under år 2022 följts upp.

Granskningen syftar till att bedöma:

- ▶ Om styrelse och nämnder beaktat granskningens iakttagelser och rekommendationer
- ▶ Om relevanta åtgärder beslutats med anledning av lämnade rekommendationer i tidigare granskningar

Genomförande och urval

Granskningen bygger på dokumentstudier och skriftliga svar från berörda nämnder och förvaltningen. Beskrivningen bygger på skriftliga redogörelser från ansvariga tjänstepersoner. Avstämning har gjorts via e-post. Slutsatser och bedömningar ansvarar EY för.

Den uppföljande granskningen omfattar:

- Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall
- Granskning av hantering av medborgarfrågor
- Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan
- Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen
- Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

2. Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden samt Telge Nät.

Sammanfattning 2022

Granskningen syfte:

- ▶ Bedöma om kommunkoncernens dagvattenhantering samt beredskap för översvämningar och skyfall är ändamålsenlig.

Granskningens sammanfattade bedömning var att:

- ▶ Kommunkoncernen delvis hanterar dagvatten och beredskap för översvämningar och skyfall på ett ändamålsenligt sätt.
- ▶ Det pågår ett arbete med att ta fram en ny VA-plan, där också den dagvattenplan som nyligen tagits fram av Telge Nät ska ingå, vilket vi bedömer vara positivt. Planen kommer att tydliggöra ansvaret för hanteringen av dagvatten i koncernen, vilket idag är otydligt.
- ▶ Omfattande underlag har tagits fram vilket också till del används i samband med detaljplaneringen. Den genomförda stickprovsgranskningen som genomförts inom ramen för granskningen visar att hänsyn tas till hanteringen av dagvatten.

Rekommendationer 2022

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät att:

1. Säkerställa att ansvaret för dagvatten och hanteringen av det tydliggörs och kommuniceras i kommunkoncernen.
2. Säkerställa att den nya översiktsplanen innehåller information om hur dagvattenhanteringen ska lösas framgent, samt avsnitt rörande hur dagvattnet framgent kan komma att påverka den byggda miljön, i enlighet med vad som krävs av plan- och bygglagen.
3. Säkerställa att övergripande planer tas fram rörande hur eventuella översvämningar och skyfall kan komma att påverka kommunen.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades kommunstyrelsen att:

4. Följa upp att samtliga nämnder i sitt risk-sårbarhetsarbete hanterar risken för skyfallshändelse.

2.1 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät.

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelsen beslutade att lämna yttrandet som svar på granskningsrapporten den 3 april 2023. Nedan följer kommunstyrelsens svar:

Kommunstyrelsen instämmer i vikten av att hantera risken för skyfallshändelse inom de verksamheter som berörs. Ansvaret för detta åligger varje kontor och bolag inom ramen för risk- och sårbarhetsanalyser. Säkerhetsavdelningen ansvarar för övergripande samordning och stöd i detta arbete.

Kommunstyrelsen hänvisar i övrigt till yttranden från stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät.

Vi har efterfrågat yttrande från Telge Nät i samband med granskningen, men noterar att detta saknas. Vi noterar även att miljönämnden har lämnat yttrande, men inga rekommendationer riktades till nämnden. Miljökontoret anser att kommunrevisionens rekommendationer är relevanta. Istället för att direkt ta fram planer för översvämningar och skyfall, bör bedömningar göras först. Bedömningarna kan sedan ligga till grund för planeringsarbetet för att minimera och hantera risker. En prioriterad åtgärd är att färdigställa VA- och dagvattenplanen.

Stadsbyggnadsnämndens svar 2023

Stadsbyggnadsnämnden beslutade att lämna yttrandet som svar på granskningsrapporten den 7 mars 2023. Stadsbyggnadsnämnden instämmer i de rekommendationer som framgår av rapporten. Nedan följer stadsbyggnadsnämndens svar per rekommendation:

1. Stadsbyggnadsnämnden säkerställer att ansvaret och hanteringen av dagvatten och skyfall tydliggörs i VA- och dagvattenplanen och kommuniceras i kommunkoncernen.
2. Stadsbyggnadsnämnden säkerställer att den nya översiktsplanen innehåller övergripande ställningstagande om dagvattenhanteringen samt hanterar översvämningrisker i den byggda miljön både i dagens och i ett framtida klimat, i enlighet med plan- och bygglagen.
3. Stadsbyggnadsnämnden hanterar skyfallshändelse i sitt risk- och sårbarhetsarbete genom att förebygga, minska eller eliminera översvämningrisker i den byggda miljön både i översikts- och detaljplaneringen.

2.2 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät.

Uppföljande iakttagelser 2024

Kommunstyrelsen och stadsbyggnadsnämnden har lämnat ett gemensamt svar till uppföljningen. Rekommendation 4 berör endast kommunstyrelsen.

1. Säkerställa att ansvaret för dagvatten och hanteringen av det tydliggörs och kommuniceras i kommunkoncernen.

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för framtagandet av flera olika styrdokument för VA (vatten och avlopp), samt översiktsplan 2050. Av VA-dokumenterna är framtagandet av en vattentjänstplan prioriterat, sedan det blev lagkrav den 1 januari 2023. De övriga VA-styrdokumenterna är VA- och dagvattenpolicy (revidering), VA-plan (revidering) och en dagvattenplan (ny). Utkast finns framtagna och ska färdigställas när vattentjänstplanen är antagen. Därefter kan dessa kommuniceras i kommunkoncernen. Samhällsbyggnadskontoret, Telge Nät och miljökontoret arbetar gemensamt med färdigställandet av VA-styrdokumenterna, samt en beställningsmall för dagvattenutredningar i detaljplaneringen.

I dagvattenplanen kommer hantering och ansvar för dagvatten, samt skyfall att tydliggöras. Det handlar om att tydliggöra vem som ansvarar för skötsel och underhåll av dagvatten- och skyfallsanläggningar, samt ansvarsfördelning utifrån regnhändelser som skyfall. Kommunens nuvarande VA-policy anger att VA-huvudmannen ansvarar för byggnation och finansiering av dagvattenanläggningar enligt Svenskt Vattens riktlinjer. Enligt dessa riktlinjer ligger inte ansvaret för skyfall hos VA-huvudmannen. Nämnden är planmyndighet och ansvarar för att i detaljplanen hanterar riskerna för skyfall, enligt framtagna rekommendationer av Länsstyrelsen i Stockholms län, annars kan detaljplanen överprövas. I översiktsplanen ska även skyfallsrisker i befintlig miljö hanteras. Nämnden har begränsad erfarenhet av skyfallshantering, och riskerna behöver hanteras både i befintlig miljö och vid ny planering. I underlag till översiktsplan 2050 framgår att kommunen och fastighetsägare tillsammans ansvarar för att minska risken för ekonomisk skada och störningar i samhällsfunktion vid översvämningrisker.

För att börja genomföra åtgärder och minska eller eliminera översvämningriskerna från skyfall behövs en organisation för arbetet och ett tydligt arbetssätt. Risker och lösningar behöver ses på inom ett avrinningsområde.

2.2 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät.

Uppföljande iakttagelser 2024

2. Säkerställa att den nya översiktsplanen innehåller information om hur dagvattenhanteringen ska lösas framgent, samt avsnitt rörande hur dagvattnet framgent kan komma att påverka den byggda miljön, i enlighet med vad som krävs av plan- och bygglagen.

Den nya översiktsplanen är under framtagande och tills dess gäller översiktsplanen som antogs av kommunfullmäktige 2013. I översiktsplan 2050 samrådsversion, är ambitionen att klargöra övergripande ställningstaganden om dagvattenhantering och hantering av översvämningsrisker i både dagens och framtida klimat. Planen inkluderar även hantering av skyfall. Det framgår att ansvaret för skötsel av befintliga dagvattenanläggningar ska förtydligas för att säkerställa långsiktig funktion. Kommunen arbetar med att ta fram en dagvattenplan för att ta ett helhetsgrepp kring åtgärder i dagvattenhanteringen.

3. Säkerställa att övergripande planer tas fram rörande hur eventuella översvämningar och skyfall kan komma att påverka kommunen.

I översiktsplanen samrådsversion inkluderas riktlinjer för hantering av skyfall och översvämningsrisker. Åtgärder presenteras för att kontrollera vattnet och leda det till områden där det minimerar skada. Länsstyrelsens rekommendationer för översvämningsrisker vid skyfall följs i detaljplaneringen. Tekniska nämnden ansvarar för att genomföra åtgärder, men medel för att förbättra vägdikens status beviljades inte för 2024. Konsekvenserna av klimatrelaterade risker i byggd miljö har undersökts som underlag till översiktsplanen. En strukturplan för vatten visar var skyfall kan orsaka tillfälliga översvämningar och hur vattnet kan styras. En metod för att prioritera åtgärder mellan olika avrinningsområden har tagits fram, med fokus på risker för samhällsfunktioner, vägframkomlighet och nya detaljplaner. Förslag på åtgärder för ett avrinningsområde har tagits fram, och en övergripande beskrivning av risken finns i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

4. Följa upp att samtliga nämnder i sitt risk- och sårbarhetsarbete hanterar risken för skyfallshändelse.

Kommunstyrelsen har inte genomfört någon specifik uppföljning. Kommunen avser att under 2025 ta fram nya rutiner, metoder och uppföljning avseende risk- och sårbarhetsanalyser, där risken för skyfall ska inkluderas.

2.3 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och Telge Nät.

Uppföljande iakttagelser 2024

Nedan följer Telge Näts svar till uppföljningen.

1. Säkerställa att ansvaret för dagvatten och hanteringen av det tydliggörs och kommuniceras i kommunkoncernen.

En reviderad VA-och dagvattenpolicy, reviderad VA-plan, en ny dagvattenplan samt ny översiktsplan är under framtagande. Telge Nät ingår tillsammans med samhällsbyggnadskontoret och miljökontoret i arbetsgruppen för VA- och dagvattenplanen. I dagvattenplanen kommer ansvarsgränser för hantering av dagvatten att tydliggöras, exempelvis ansvarsgränser för drift och skötsel av dagvattenanläggningar. I kommunens gällande VA-policy finns en ansvarsgräns för VA-huvudmannens ansvar gällande dagvattenhantering och klimatanpassning: VA-huvudmannen ansvarar för byggnation och finansiering av dagvattenanläggningar i enlighet med Svenskt Vattens riktlinjer. Gränsdragningen innebär att VA-huvudmannen inte är ansvarig för att ta hand om skyfallsflöden. Kommunen ska i detaljplaneringen se till att riskerna för ett 100-årsregn (ett skyfall enligt Länsstyrelsens definition) ska kunna hanteras, annars kan en överprövning av detaljplanen ske.

Ett arbete pågår även med att säkerställa ansvar för skötsel av befintliga dagvattenanläggningar och diken där Telge Nät och kommunens enhet för gata och trafik, samt samhällsbyggnadskontor deltar. Telge Nät har tagit fram mallar för skötselplaner för dagvattendammar med miljökontoret och arbetar med kommunen på en beställningsmall för dagvattenutredningar.

2. Säkerställa att den nya översiktsplanen innehåller information om hur dagvattenhanteringen ska lösas framgent, samt avsnitt rörande hur dagvattnet framgent kan komma att påverka den byggda miljön, i enlighet med vad som krävs av plan- och bygglagen.

En ny översiktsplan för kommunen är under framtagande där Telge Nät deltar som remissinstans och bidrar med information om dagvattenledningsnät och anläggningar. En samrådsversion av kommunens översiktsplan finns att hitta på Södertälje kommuns hemsida. Kommunen har en skyfallskartering och grönstrategi. Grönplanen är under revidering. Telge Nät är delaktiga i att ta fram VA- och dagvattenplaner. I kommunens vattenplan beskrivs status och åtgärder för kommunens yt- och grundvattenförekomster. Telge Nät har tagit fram ett underlag för åtgärdsplan för rening av dagvatten i befintlig bebyggelse och inom VA-huvudmannens verksamhetsområde. Då hantering av dagvatten avser både rening och fördröjning arbetar Telge Nät även med att minska tillskottsvatten i områden med kombinerat system eller vid felkopplingar.

3. Säkerställa att övergripande planer tas fram rörande hur eventuella översvämningar och skyfall kan komma att påverka kommunen.

Kommunen har tagit fram en skyfallskartering. Rinnvägar för vatten i avrinningsområden, lågpunkter där dagvatten kan ansamlas, samt bebyggelse som är utsatt för översvämningrisk har identifierats. Telge Nät har ungefär 10 anläggningar med risk för skyfallspåverkan. En åtgärdsplan för dessa kommer att tas fram inom ramen för kommunens vattentjänstplan som för närvarande är i granskningsskede.

2.4 Bedömning - Granskning av hantering av kommunkoncernens dagvatten samt beredskap för översvämningar och skyfall

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, samt Telge Nät.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden* och *Telge Nät* delvis har beaktat revisorernas rekommendationer i sin helhet.

Vi grundar vår bedömning på följande:

- VA-styrdokumentet är under framtagande. I dagvattenplanen kommer hantering och ansvar för dagvatten samt skyfall att tydliggöras. När VA-styrdokumentet är färdigställda kan dessa kommuniceras i kommunkoncernen. För att börja genomföra åtgärder och minska eller eliminera översvämningsriskerna från skyfall behövs en organisation för arbetet och ett tydligt arbetssätt.
- Den nya översiktsplanen är under framtagande. Samrådsversionen innehåller övergripande ställningstagande om hantering av dagvatten, skyfall och översvämningar. Kommunen arbetar med att ta fram en dagvattenplan för att ta ett helhetsgrepp kring åtgärder i kommunens dagvattenhantering.
- I översiktsplan 2050, samrådsversion, inkluderas riktlinjer för fortsatt arbete med skyfall/översvämningsrisk. Andra planer och metoder har även tagits fram för hantering av skyfall och avrinningsområden. En åtgärdsplan för Telge Nät's anläggningar med risk för skyfallspåverkan kommer att tas fram inom ramen för kommunens vattentjänstplan som för närvarande är i granskningsskede.
- Kommunstyrelsen har inte genomfört någon specifik uppföljning, men avser att göra detta under 2025. Kommunen avser att integrera risken för skyfall i risk- och sårbarhetsanalys under 2025.

3. Granskning av hantering av medborgarfrågor

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Sammanfattning 2022

Granskningen syfte:

- ▶ Bedöma hur kommunen säkerställer en tillfredställande tillgänglighet och service mot allmänheten. Vidare syftar granskningen till att bedöma hur kommunen hanterar inkomna klagomål.

Granskningens sammanfattade bedömning var att:

- ▶ Kommunstyrelsen och de granskade nämnderna i huvudsak har säkerställt en tillfredställande service och tillgänglighet för allmänheten utifrån förvaltningslagens intentioner.
- ▶ Förvaltningslagen har ett krav på service och tillgänglighet, men det är av målsättningskaraktär och det finns ingen bestämd gräns för hur snabbt en kommun ska besvara medborgarfrågor. Genomfört stickprov visar dock att medborgarfrågor besvaras inom rimlig tid och på ett tillräckligt sätt.
- ▶ Det finns inom de granskade nämndernas kontor överlag ett ändamålsenligt arbetssätt för hantering av medborgarfrågor, men det saknas beslutade riktlinjer på övergripande nivå.

Rekommendationer 2022

Utifrån granskningens resultat rekommenderades kommunstyrelsen att:

1. Överväger att bereda en kommunövergripande kommunikationsstrategi för beslut i kommunfullmäktige i syfte att ge en mer enhetlig riktning i kommunens kommunikationsarbete.
2. Fastställer riktlinjerna för eposthantering och tillser att dessa är förankrade i hela organisationen.
3. Beslutar om uppdrag och/eller indikatorer för kommunfullmäktigemålet *Medborgarna får god service och hög tillgänglighet*.
4. Utreder möjligheten att införa digitala förfaranden för att lämna medborgarförslag i enlighet med mål i kommunens digitaliseringsstrategi.

3.1 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av medborgarfrågor

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelsen beslutade att lämna yttrandet som svar på granskningsrapporten den 8 februari 2023. Kommunstyrelsen ser att flera av revisorernas rekommendationer är i linje med kommunstyrelsens arbete. Nedan följer kommunstyrelsens svar per rekommendation:

1. Kommunstyrelsen instämmer i att processen för hur kommunen arbetar med kommunikation bör dokumenteras på ett lämpligt sätt. Kommunstyrelsen vill dock poängtera att det finns andra sätt att göra detta på än genom en kommunikationsstrategi. För närvarande arbetar kommunstyrelsens kontor med att hitta vägar för att uppnå större enhetlighet i kommunens kommunikationsarbete. Resultatet av det arbetet kommer stärka kommunens kommunikation med medborgarna.
2. Kommunstyrelsen ser positivt på att kontoret fortsätter jobba med den kungemensamma riktlinjen för e-post som en del i att ytterligare stärka kommunens arbete med medborgarfrågor.
3. Kommunfullmäktige har antagit en digitaliseringsstrategi för perioden 2019-2022. Strategin konkretiserar och anger hur kommunen ska arbeta med fullmäktigemålet. Under året kommer strategin att ses över för att ta ställning till hur väl den lever upp till kommunfullmäktiges mål. Utifrån vad översynen föreslår kan kommunstyrelsen komma att överväga ett förslag om indikatorer för att tydligare mäta hur väl man lever upp till kommunfullmäktiges mål.
4. Kommunstyrelsens kontor utvärderar hanteringen av medborgarförslag och observerar en trend där andra svenska kommuner byter till e-petitionssystem. Dessa system kräver att förslag får stöd från ett visst antal medborgare innan politisk behandling. Eftersom dessa system kan vara mer ändamålsenliga och inte är bundna av kommunalrättsliga regler, kommer kommunstyrelsen att avvakta med förändringar i upplägget för medborgarförslag.

3.2 Svar och iakttagelser - Granskning av hantering av medborgarfrågor

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Uppföljande iakttagelser 2024

- 1. Överväger att bereda en kommunövergripande kommunikationsstrategi för beslut i kommunfullmäktige i syfte att ge en mer enhetlig riktning i kommunens kommunikationsarbete.**

Den 1 juni 2023 centraliserades kommunikationsfunktionen i syfte att skapa bättre synergier, enhetlighet och större effekt i kommunikationsarbetet inom förvaltningen och för invånarna. En kommunövergripande kommunikationspolicy är under beredning för beslut i kommunfullmäktige. Syftet är att ge styrning och stöd för en mer enhetlig riktning i kommunens kommunikationsarbete. Remissen beräknas gå till nämnderna under hösten 2024.

- 2. Fastställer riktlinjerna för eposthantering och tillser att dessa är förankrade i hela organisationen.**

Riktlinjen för e-post är fortfarande inte fastställd. Arbetet med att ta fram en ny riktlinje kommer att påbörjas under 2025. Förstärkande kommunikationsinsatser och förankring kommer att genomföras när den nya riktlinjen för e-posthantering är fastställd.

- 3. Beslutar om uppdrag och/eller indikatorer för kommunfullmäktigemålet *Medborgarna får god service och hög tillgänglighet*.**

Förvaltningen påbörjade 2022 en översyn av Södertäljes strategidokument på uppdrag av stadsdirektören. Arbetet med *Digitaliseringsstrategin* har pausats i väntan på denna översyn. Förvaltningen har arbetat med indikatorer baserade på fullmäktiges mål för digitaliseringsportföljen, som är förvaltningsöverskridande. Ingen ny digitaliseringsstrategi har tagits fram i väntan på kommunstyrelsens översyn. Under året har ett beslutsunderlag för vägledande principer för digital verksamhetsutveckling tagits fram för samordning och styrning av digitalisering och IT inom Södertälje kommunkoncern.

- 4. Utreder möjligheten att införa digitala förfaranden för att lämna medborgarförslag i enlighet med mål i kommunens digitaliseringsstrategi.**

Kommunstyrelsens kontor har i en utredning tagit fram rekommendationer för att utveckla Södertälje kommuns arbete med medborgardialog, presenterad i en rapport den 16 oktober 2023. Arbetet fortsätter utifrån beslut den 24 november 2023. Utredningen baseras på aktiviteten "Utveckla nuvarande system där nämnder arbetar aktivt med och följer upp medborgardialoger" i kommunens handlingsplan för demokratiutveckling. En rekommendation är att utveckla verktyg för digitala medborgardialoger, exempelvis en digital medborgarpanel eller ett system för e-petitioner. Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med detta. Inga förändringar har gjorts i upplägget för medborgarförslag, och förvaltningen arbetar vidare med frågan inom ramen för en ny handlingsplan för demokratiutveckling.

3.3 Bedömning - Granskning av hantering av medborgarfrågor

Avser: Kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *kommunstyrelsen* delvis har beaktat revisorernas rekommendationer i sin helhet.

Vi grundar bedömningen på följande:

- En kommunövergripande kommunikationspolicy är under beredning för beslut i kommunfullmäktige. Syftet är att ge styrning och stöd för en mer enhetlig riktning i kommunens kommunikationsarbete. Remissen beräknas gå till nämnderna under hösten 2024.
- Riktlinjen för e-post är fortfarande inte fastställd. Arbetet med att ta fram en ny riktlinje kommer att påbörjas under 2025. Förankring kommer att genomföras när den nya riktlinjen för e-posthantering är fastställd.
- Beslut om uppdrag och/eller indikatorer för kommunfullmäktigemålet *Medborgarna får god service och hög tillgänglighet* har inte skett. Förvaltningen har arbetat med indikatorer baserade på fullmäktiges mål för digitaliseringsportföljen, som är förvaltningsöverskridande. Ingen ny digitaliseringsstrategi har tagits fram i väntan på kommunstyrelsens översyn. Under året har ett beslutsunderlag för vägledande principer för digital verksamhetsutveckling tagits fram.
- Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med att införa digitala förfaranden för att lämna medborgarförslag inom ramen för en ny handlingsplan för demokratiutveckling.

4. Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan

Avser: Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden.

Sammanfattning 2022

Granskningen syfte:

- ▶ Bedöma om utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete mot hot och våld i skolan.

Granskningens sammanfattade bedömning var att:

- ▶ Utbildningsnämnden till stor del säkerställer ett ändamålsenligt arbete. Det finns viss styrning från nämnden i arbetet mot hot och våld i skolan. Det är en aktuell fråga som nämnden följer genom kontinuerliga rapporter från förvaltningen.
- ▶ De riktlinjer och rutiner som finns på nämndövergripande nivå är internt arbetsmaterial som tagits fram av förvaltningen. De har inte antagits av nämnden, vilket vi anser är en brist.

Rekommendationer 2022

Utifrån granskningens resultat rekommenderades utbildningsnämnden:

1. Undersök vilka rutiner och riktlinjer som nämnden kan fastställa istället för förvaltningen med intentionen att öka styrkraften i dokumenten.
2. Säkerställ att kommunens Verktogsåda samt Riktlinje för polisanmälan och anmälan till socialtjänst är välkänd och tillämpas av rektorer och kuratorer inom trygghetsarbetet.
3. Undersök möjligheten att aggregera informationen i samtliga skolors *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkningar* till kommunövergripande nivå med syftet att identifiera gemensamma trender och mönster.
4. För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet kan nämnden gynnas av att undersöka hur en mer operativ samverkan kan utformas inom ramen för hot och våld i skolan.

4.1 Utbildningsnämndens svar - Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan

Avser: Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden.

Utbildningsnämndens svar 2022

Utbildningsnämnden beslutade att lämna yttrandet som svar på granskningsrapporten den 26 september 2022. Nedan följer nämndens svar per rekommendation:

1. Utbildningsnämnden planerar att utreda om riktlinjer inom området bör beslutas i nämnd och vilka riktlinjer som kan vara aktuella för nämndbeslut. De ska även utreda möjligheten att ta fram nämndövergripande riktlinjer för polisanmälan och anmälan till socialtjänsten, för att ersätta de nuvarande separata dokumenten. I ljuset av Södertälje kommuns fördjupade samarbete med polisen genom projektet Pax kan befintliga riktlinjer behöva uppdateras för att minska hot och våld i skolorna.
2. Kommunens *Verktygslåda för likabehandling* flyttas till kommunens domäner hösten 2022 och marknadsförs internt inom utbildningskontoret. Kunskap om riktlinjer för polisanmälan och anmälan till socialtjänsten sprids inom förskolor, grundskolor och gymnasier. Förskolechefer möter årligen socialtjänsten, barnahus och polisen. Grundskolan arbetar genom SFFP-grupper (skola, fältare, fritidsgård och polis), Pax-projektet och måndagsmöten. Gymnasieskolan deltar i måndagsmöten och har en SFFP-grupp där även fristående gymnasieskolor bjuds in. På gymnasiet planeras riktlinjerna att lyftas och aktualiseras i rektorsgruppen i början av varje läsår, och rektorerna sprider informationen vidare till sina enheter. Utbildningsnämnden överväger enhetliga riktlinjer för hela utbildningssektorn.
3. Utbildningsnämndens verksamheter arbetar kontinuerligt med likabehandling och förebyggande av diskriminering och kränkningar enligt skollagen. Årligen skapas en plan mot diskriminering och kränkningar på varje enhet, som granskas av chefer eller verksamhetsutvecklare. Brukar- och elevenkäter genomförs årligen inom förskola, grundskola och sedan 2022 även gymnasieskola, där trygghet och trivsel är ett viktigt tema. Resultaten redovisas till nämnden, och redovisningen kommer att utvecklas med tydligare analyser. Statistik över kränkingsanmälningar, som sedan 2022 görs digitalt, samlas in. Utbildningskontoret kommer att redovisa statistik kring kränkingsanmälningar till nämnden två gånger per år, en gång per termin.
4. Samverkan kring trygghetsfrågorna sker både inom kommunen och tillsammans med externa aktörer samt i flertalet olika former, vilket även beskrivs i revisionsrapporten. Utbildningsnämndens bild är att den samverkan som genomförs bidrar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt till den operativa hanteringen av frågor som rör hot och våld i skolan. Nämnden ser därför inte behov av att undersöka hur en mer operativ samverkan kan utformas inom området.

4.2 Uppföljande iakttagelser - Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan

Avser: Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden.

Uppföljande iakttagelser 2024

1. Undersök vilka rutiner och riktlinjer som nämnden kan fastställa istället för förvaltningen med intentionen att öka styrkraften i dokumenten.

I utredningen konstaterades att enligt kommunens regler för styrdokument ska riktlinjer inte beslutas i nämnd, bland annat för att riktlinjerna ska kunna uppdateras skyndsamt vid behov eller vid förändringar. Sedan den 13 februari 2023 finns det uppdaterade och gemensamma riktlinjer för förskola, grundskola och gymnasieskola gällande polisanmälan och anmälan till socialtjänsten (upprättade av utbildningskontoret).

2. Säkerställ att kommunens Verktygslåda samt Riktlinje för polisanmälan och anmälan till socialtjänst är välkänd och tillämpas av rektorer och kuratorer inom trygghetsarbetet.

Handboken har ersatt verktygslådan för arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Stödet har utvecklats med handboken, dokumentationsmallar, riktlinjer och Skolverkets ramverk, baserat på skollagen och diskrimineringslagen. Dokumenten finns på intranätet *Kanalen*. I Microsoft Teams-gruppen "Arbete mot diskriminering och kränkande behandling" är alla skolledare och utsedda nyckelpersoner medlemmar. I teamet samlas information, tips och utbildningar inkluderat en introduktionsfilm till arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet samordnas och följs upp av verksamhetsutvecklare på resurscentrum. Riktlinjer för polisanmälan och orosanmälan aktualiseras via rektorsmöten och samverkan med socialtjänst och polis på enhetsnivå. Handboken är primärt inte det som är styrande för verksamheternas arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Arbeta pågår med att förankra lagkrav och stödstrukturer genom information, föreläsningar, workshops, gemensamma projekt och skriftlig information. Utöver samverkan i nämndens svar 2022 sker samverkan även inom "Rätt kurva", samt med socialtjänst och familjecentraler.

3. Undersök möjligheten att aggregera informationen i samtliga skolors *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkningar* till kommunövergripande nivå med syftet att identifiera gemensamma trender och mönster.

Redovisningen har utvecklats med sammanfattande analyser och inkluderar nu kränkingsanmälningar. Brukarenkäten för förskola, grundskola och gymnasieskola genomförs och redovisas årligen till nämnden, tillsammans med statistik för kränkingsanmälningar. För 2023 redovisades enkäterna i februari 2024, inklusive kränkingsanmälningar. Från läsåret 2024/2025 kopplas verksamheternas plan för systematiskt kvalitetsarbete till arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling på huvudmanna-, verksamhets och enhetsnivå. I verksamhetsplan och plan för systematiskt kvalitetsarbete används brukarenkätens resultat för trygghet, trivsel, studiero, stöd, bemötande och delaktighet som indikatorer i uppföljningen.

4. För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet kan nämnden gynnas av att undersöka hur en mer operativ samverkan kan utformas inom ramen för hot och våld i skolan.

Samverkan fortsätter och utvecklas. Operativ samverkan sker till exempel inom ramen för SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid), "Rätt kurva", samverkansteam skola och socialtjänst samt förskolans samverkan med socialtjänst och familjecentraler.

4.3 Bedömning - Granskning av arbetet mot hot och våld i skolan

Avser: Kommunstyrelsen och utbildningsnämnden.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *utbildningsnämnden* har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- En utredning har genomförts som visat att riktlinjer inte ska beslutas i nämnd, enligt kommunens regler för styrdokument.
- Stödet har utvecklats med handboken, dokumentationsmallar, riktlinjer och Skolverkets ramverk, baserat på skollagen och diskrimineringslagen. Arbeta pågår med att förankra lagkrav och stödstrukturer genom information, föreläsningar, workshops, gemensamma projekt och skriftlig information.
- Redovisningen till nämnden har utvecklats med sammanfattande analyser och inkluderar nu kränkingsanmälningar. Verksamheternas plan för systematiskt kvalitetsarbete har kopplats till arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkande behandling på huvudmanna-, verksamhets och enhetsnivå. Verksamheterna använder brukarenkätens resultat som indikatorer i uppföljningen.
- Den operativa samverkan har utvecklats och sker till exempel inom ramen för SSPF, "Rätt kurva", samverkansteam skola och socialtjänst samt förskolans samverkan med socialtjänst och familjecentraler.

5. Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen

Avser: Kommunstyrelsen

Sammanfattning 2022

Granskningens syfte:

- ▶ Bedöma om kommunstyrelsens uppsikt över de kommunalt ägda bolagen genomförs på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till kommunallagens regler om uppsikt.

Granskningens sammanfattade bedömning var att:

- ▶ Kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig uppsikt över bolagen, men den är inte tillräcklig. Detta beror på att kommunstyrelsen inte har tagit del av alla underlag enligt ägardirektivet, inte följt sina riktlinjer för uppsikt tillräckligt, och inte under 2022 fattat beslut om bolagens verksamhet 2021 i enlighet med 6 kap. 9 § kommunallagen.
- ▶ Det i begränsad utsträckning framkommer information om uppsiktens spårbarhet och hur uppsikten har bedrivits under året.
- ▶ Kommunstyrelsen bedöms dock genom Telge AB:s månadsrapporter ha en tillräcklig uppsikt över bolagens ekonomiska resultat och utveckling.

Rekommendationer 2022

Utifrån granskningens resultat rekommenderas kommunstyrelsen följande:

1. Säkerställ att Telge AB översänder och att kommunstyrelsens kontor sammanställer de underlag och den information från Telgekoncernen som framgår av generellt ägardirektiv och av kommunstyrelsens riktlinjer samt att uppsiktsrapporter och redogörelse över uppsiktens genomförande tas fram.
2. Säkerställ att kommunstyrelsen beslutar för vart och ett av bolagen om verksamheten har bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för den kommunala kompetensen.
3. Säkerställ att rapporteringen av följsamheten till ägardirektiven också omfattar de generella ägardirektiven.
4. Gör en översyn av kommunstyrelsens riktlinjer för uppsikt med avseende på ansvarsfördelningen för uppsikten.
5. Gör en översyn av avsnittet om insyn och tillsyn i de generella ägardirektiven och med avseende på vad bolagsstyrningsrapporten ska innehålla.
6. Tillse att hela kommunstyrelsen får tillgång till väsentlig information för uppsiktens genomförande som framkommer på annat sätt än genom periodisk rapportering.
7. Besluta om en årlig plan för genomförande av uppsikten över de kommunala bolagen.
8. Säkerställ att kommunstyrelsen inom ramen för uppsikten och i enlighet med kommunstyrelsens reglemente genomför möten/dialoger med bolagsledningarna.
9. Överväg att införa krav på att vart och ett av bolagen i Telgekoncernen upprättar en bolagsstyrningsrapport.
10. Överväg att bereda förslag om ägarpolicy/bolagspolicy.

5.1 Kommunstyrelsens svar - Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen

Avser: Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelsen beslutade att lämna yttrandet som svar på granskningsrapporten den 1 juni 2023. Nedan följer kommunstyrelsens svar:

Kommunstyrelsens kontor (KSK) har konstaterat att uppsikten över de kommunala bolagen behöver förbättrats. KSK bedriver idag ett gemensamt utvecklingsarbete tillsammans med Telge AB, i syfte att förbättra och utveckla kommunkoncernens gemensamma planerings- och uppföljningsprocess. I planerings- och uppföljningsprocessen ingår att hantera, bedriva och säkerställa bland annat kommunstyrelsens uppsiktsplikt över bolagen. KSK delar revisorernas uppfattning gällande rekommendationerna och anser att dessa ska omhändertas i det förbättrings- och utvecklingsarbete som sker i kommunkoncernens gemensamma planerings- och uppföljningsprocess.

För att kunna bedriva och genomföra en fullgod uppsikt av de kommunala bolagen har KSK begränsade resurser. Det utvecklingsarbete som är under genomförande tar tid. När processer och strukturer är framtagna och dokumenterade behöver de resurssättas och implementeras. KSK bedömer dock att den effektivitet som kan uppnås inte är tillräcklig för att frigöra personalresurser i sin helhet för fullgod uppsiktsplikt.

KSK ser att kvaliteten i arbetet och verksamheten skulle förbättras genom kompetensen hos en koncerncontroller. Rollen skulle bland annat arbeta med planering, styrning, uppföljning, konsolidering och uppsiktsplikt av kommunala bolag. Kommunförvaltningen centralt har idag ingen utsedd koncerncontroller.

KSK ska återrapporera hanteringen av åtgärderna till kommunstyrelsen vid det sammanträde då kommunstyrelsen behandlar kommunens årsredovisning för år 2024. KSK får i uppdrag att se över möjligheten till att inrätta en roll som koncerncontroller.

5.2 Uppföljande iakttagelser - Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen

Avser: Kommunstyrelsen

Uppföljande iakttagelser 2024

- 1. Säkerställ att Telge AB översänder och att kommunstyrelsen kontor sammanställer de underlag och den information från Telgekoncernen som framgår av generellt ägardirektiv och av kommunstyrelsens riktlinjer samt att uppsiktsrapporter och redogörelse över uppsiktens genomförande tas fram.**

I kommunstyrelsens svar framgår att eftersom svar planeras att lämnas i samband med årsredovisningen är arbetet nyligen uppstartat. Det pågår än så länge diskussion angående samtliga punkter mellan representanter från kommunförvaltningen och Telgekoncernen. Arbetet kommer pågå under närmsta tiden och svaren kommer vara klara senast i början på mars 2025 när ärendet skickas till kommunstyrelsen. Resultatet kommer att återrapporteras på kommunstyrelsens sammanträde den 11 april 2025. Mycket av det som revisorerna rekommenderar uppges göras idag, men det finns behov av bättre dokumentation.

Uppsiktsrapporter och redogörelser över uppsiktens genomförande har tagits fram i samband med årsredovisningen 2023 och delårsrapport 2 2024. Vi har tagit del av uppsiktsrapporterna. Uppsiktspliktsrapporten har omarbetats inför årsredovisningen 2023 för att bredda rapporten och öka kommunstyrelsens uppsikt över moderbolaget, Telge AB. Än så länge har de haft en diskussion kring rekommendationen och Telge säger att de gör allt enligt ägardirektiven, men ska se över hur det dokumenteras och kommuniceras.

- 2. Säkerställ att kommunstyrelsen beslutar för vart och ett av bolagen om verksamheten har bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och inom ramen för den kommunala kompetensen.**

Beslut kommer att finnas i föreslaget i samband med beslutet av årsredovisning 2024.

- 3. Säkerställ att rapporteringen av följsamheten till ägardirektiven också omfattar de generella ägardirektiven.**

Utredning pågår för att säkerställa att rapporteringen av följsamheten till ägardirektiven också omfattar de generella ägardirektiven. Hänvisning görs till svar för rekommendation 1.

- 4. Gör en översyn av kommunstyrelsens riktlinjer för uppsikt med avseende på ansvarsfördelningen för uppsikten.**

Påbörjat men inget klart än.

- 5. Gör en översyn av avsnittet om insyn och tillsyn i de generella ägardirektiven och med avseende på vad bolagsstyrningsrapporten ska innehålla.**

Påbörjat men inget klart än.

5.2 Uppföljande iakttagelser - Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen

Avser: Kommunstyrelsen

Uppföljande iakttagelser 2024 (fortsättning)

6. Tillse att hela kommunstyrelsen får tillgång till väsentlig information för uppsiktens genomförande som framkommer på annat sätt än genom periodisk rapportering.

Kommunstyrelsen får ta del av uppsiktsrapporten där uppsiktens genomförande redovisas. Utredning pågår gällande hur det kan säkerställas och följas upp att kommunstyrelsen löpande får tillgång till väsentlig information.

7. Besluta om en årlig plan för genomförande av uppsikten över de kommunala bolagen.

Arbete pågår med att ta fram en plan. När kartläggningen är klar kommer en plan tas fram för hur uppsikten över bolagen ska genomföras och då kommer även möten finnas med.

8. Säkerställ att kommunstyrelsen inom ramen för uppsikten och i enlighet med kommunstyrelsens reglemente genomför möten/dialoger med bolagsledningarna.

Hänvisning görs till svar för rekommendation 7.

9. Överväg att införa krav på att vart och ett av bolagen i Telgekoncernen upprättar en bolagsstyrningsrapport.

De har än så länge diskuterat detta men inte gjort en ordentlig övervägning. Det kommer göras under arbetets gång.

10. Överväg att bereda förslag om ägarpolicy/bolagspolicy.

Hänvisning görs till svar för rekommendation 9.

5.3 Bedömning - Granskning av kommunstyrelsens uppsikt över aktiebolagen

Avser: Kommunstyrelsen

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *kommunstyrelsen* delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Vi noterar att återrapportering av kommunstyrelsens omhändertagande av rekommendationerna ska ske 2025.

Vi grundar bedömningen på följande:

- Uppsiktsrapporter och redogörelse över uppsiktens genomförande har tagits fram i samband med årsredovisningen 2023 och delårsrapport 2 2024. Än så länge har de haft en diskussion kring rekommendationen och Telge säger att de gör allt enligt ägardirektiven, men ska se över hur det dokumenteras och kommuniceras.
- Beslut kommer att finnas i föreslaget i samband med beslutet av årsredovisning 2024.
- Utredning pågår för att säkerställa att rapporteringen av följsamheten till ägardirektiven också omfattar de generella ägardirektiven.
- Vi kan inte uttala oss om rekommendationen är uppfylld, då återrapportering av resultat sker 2025 - arbete uppges pågå.
- Vi kan inte uttala oss om rekommendationen är uppfylld, då återrapportering av resultat sker 2025 - arbete uppges pågå.
- Kommunstyrelsen får ta del av uppsiktspliktrapporten där uppsiktens genomförande redovisas. Utredning pågår gällande hur det kan säkerställas och följas upp att kommunstyrelsen löpande får tillgång till väsentlig information.
- Arbete uppges pågå med att ta fram en årlig plan för genomförande av uppsikten över de kommunala bolagen.
- När kartläggningen är klar kommer en plan tas fram för hur uppsikten över bolagen ska genomföras och då kommer även möten finnas med.
- En övervägning har inte gjorts, men kommer göras under arbetets gång.
- En övervägning har inte gjorts, men kommer göras under arbetets gång.

6. Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Sammanfattning 2022

Granskningen syfte:

- ▶ Bedöma hur kommunen och bolagen säkerställer att uppgifter som rör skyddade personuppgifter inte röjs till obehöriga samt om kommunens och bolagens rutiner är ändamålsenliga och tillämpade.

Granskningens sammanfattade bedömning var att:

- ▶ Den sammanfattande bedömning är att det förekommer brister i kommunens hantering av skyddade personuppgifter.
- ▶ Det finns ändamålsenliga styrdokument och utformade rutiner för hanteringen av skyddade personuppgifter. Under granskningen har det emellertid noterats att det saknas ett systematiskt arbete för att implementera dessa styrande dokument.
- ▶ Det sker ingen strukturerad eller dokumenterad uppföljning av hanteringen av skyddade personuppgifter.
- ▶ Kunskapen om hanteringen av skyddade personuppgifter varierar mellan kontor, bolag och ansvarsnivå.
- ▶ Det finns inga funktioner som har ett specifikt ansvar för arbetet med skyddade personuppgifter.

Rekommendationer 2022

Utifrån granskningens resultat rekommenderades kommunstyrelsen och Telge AB att:

1. Ta fram en övergripande riskanalys för röjning av skyddade personuppgifter, det skulle gynna den interna kontrollen och medvetenheten hos medarbetarna då allvarlighetsgraden vid röjning av skyddade personuppgifter är hög.
2. Säkerställa enhetlig hantering av personuppgiftsincidenter genom att öka medarbetares kännedom om riktlinjer och rutiner.

Utifrån granskningens resultat rekommenderades granskade nämnder och bolag att:

3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.
4. Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.
5. Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.
6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

Vi noterar att Telge Energi AB har slagits samman med Fortum och vi bortser därmed från bolaget i denna granskning.

6.1 Svar samt uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Kommunstyrelsens svar 2023

Kommunstyrelsen lämnade svar på granskningsrapport den 13 april 2023. Nedan följer kommunstyrelsens svar:

Kommunstyrelsens kontor (KSK) avser att arbeta vidare med förbättringsåtgärder i enlighet med de rekommendationer som redovisas i granskningsrapporten.

1 och 3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och låta dessa inkluderas i internkontrollplanerna. Ett kommunövergripande arbete med att ta fram nya tillämpningsanvisningar och modell för riskbedömning har påbörjats där även skyddade personuppgifter kommer att hanteras.

2 och 4. Obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter tas fram under våren och kommer att erbjudas till alla medarbetare inom kommunkoncernen via e-läroplattformen.

5. Utreda om inrättandet av en "compliancefunktion/-er", en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp ska genomföras.

6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelsehanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

6.1 Svar samt uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Uppföljande iakttagelser 2024

1. **Ta fram en övergripande riskanalys för röjning av skyddade personuppgifter, det skulle gynna den interna kontrollen och medvetenheten hos medarbetarna då allvarlighetsgraden vid röjning av skyddade personuppgifter är hög.**

En övergripande riskanalys för hantering av skyddade personuppgifter har påbörjats, och vi har tagit del av denna. Risker har identifierats men ännu inte bedömts. Bedömningen förväntas vara genomförd under Q4 2024. Nya tillämpningsanvisningar och en modell för kommunövergripande riskbedömning har tagits fram. Modellen bedöms dock inte vara tillämplig för riskbedömningar av personuppgifter, varför en separat riskanalys används.

2. **Säkerställa enhetlig hantering av personuppgiftsincidenter genom att öka medarbetares kännedom om riktlinjer och rutiner.**

Grundutbildning i dataskydd är obligatorisk för alla medarbetare inom kommunkoncernen. Kommunstyrelsen har tagit fram en digital utbildning om skyddade personuppgifter, som är tillgänglig för alla medarbetare och obligatorisk för de som hanterar skyddade personuppgifter i sitt arbete. Utbildningarna finns publicerade i kommunkoncernens utbildningsportal. Respektive chef ansvarar för att följa upp att utbildningarna genomförs. Vi har tagit del av utbildningsmaterialet, som behandlar styrdokument och baseras på underlag från Skatteverket och Jämställdhetsmyndigheten.

3. **Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.**

Hänvisning görs till svar för rekommendation 1. Skyddade personuppgifter ingick i riskanalysen i kommunstyrelsekontorets internkontrollplan 2022. Följande kontrollpunkt lades till: att skyddade personuppgifter hanteras i den egenkontrollplan för dataskydd och informationssäkerhet som har tagits fram. Varje nämnd kontrollerar årligen att de arbetar enligt dataskyddsförordningens krav. För år 2024 görs kontrollen i januari 2025, vilket blir den första kontrollen som görs.

4. **Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.**

Hänvisning görs till svar för rekommendation 2.

5. **Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.**

Utredning om att inrätta en "compliancefunktion" har inte genomförts. En egenkontrollplan för dataskydd och informationssäkerhet har tagits fram som varje nämnd ska sammanställa årligen. Egenkontrollplanen presenteras för ledning och dataskyddsombud för en samlad bild av kommunens och varje nämnds verksamhet.

6. **Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.**

Avvikelsehantering gällande personuppgifter sker via rapportering i e-tjänsten *Rapportera en personuppgiftsincident*. I anmälan finns en specifik fråga om det rör skyddade personuppgifter. Uppgifterna kan exporteras och följas upp vid behov. Egenkontrollplanen för dataskydd och informationssäkerhet används för uppföljning.

6.1 Bedömning - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *kommunstyrelsen* delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- En övergripande riskanalys för hantering av skyddade personuppgifter har påbörjats.
- Utbildningar genomförs. Utbildningsmaterialet berör styrdokument. Chefer ansvarar för uppföljning av utbildningarnas genomförande.
- En övergripande riskanalys för hantering av skyddade personuppgifter har påbörjats. Kontrollpunkt har lagts till i nämndernas egenkontroll som berör hantering av skyddade personuppgifter. För år 2024 görs kontrollen i januari 2025, vilket blir den första kontrollen som görs.
- Grundutbildning i dataskydd är obligatorisk för alla medarbetare inom kommunkoncernen. Kommunstyrelsen har tagit fram en digital utbildning gällande skyddade personuppgifter som är obligatorisk för de som hanterar skyddade personuppgifter i sitt arbete.
- Utredning om att inrätta en "compliancefunktion" har inte genomförts. Respektive nämnd ansvarar för att följa upp hanteringen av skyddade personuppgifter inom ramen för sin egenkontroll. Detta följs upp årligen av ledning och dataskyddsombud.
- Avvikelsehantering gällande skyddade personuppgifter sker via rapportering i e-tjänsten *Rapportera en personuppgiftsincident*. Uppföljning sker genom tjänsten och egenkontrollplanen för dataskydd och informationssäkerhet.

6.2 Svar - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Telge AB:s svar 2023

Telge AB lämnade svar på granskningsrapport den 26 maj 2023. Nedan följer Telge AB:s svar:

1 och 3. Inkludera riskanalys för skyddade personuppgifter i samband med ordinarie riskanalysarbete i de verksamheter som hanterar skyddade personuppgifter. Speciell analys ska göras av risk för röjande av skyddad personuppgift i detta arbete. En riskanalys för skyddade personuppgifter ska också genomföras vid upphandling av systemstöd där personuppgifter hanteras.

2 och 4. Verksamheter som hanterar personuppgifter måste ha rutiner för att undvika att skyddade uppgifter röjs, enligt "Rutin för hantering av skyddade personuppgifter" (VETA). Respektive VD ansvarar för genomförandet, och rutinen ska publiceras i VETA, diarieföras och skickas till kommunens informationssäkerhetsansvariga.

En obligatorisk utbildning för anställda som hanterar personuppgifter bör införas och göras uppföljningsbar. Chefer behöver en kort guidning om sekretessmarkeringar, och en kurs kan skapas utifrån rutinen.

Telgekoncernens externa löneavdelning får uppgifter om skyddade personuppgifter via folkbokföringen, och dessa bör systematiskt överföras till Telges masterdatasystem för hantering av anställdas personuppgifter, HR-kompassen. Om chef eller HR får dessa uppgifter direkt från medarbetare, behövs en lokal rutin för registrering i HR-kompassen.

5. Specialistkunskap inom ämnet kan förslagsvis återfinnas inom dataskyddssamordnarens (DSS) arbetsuppgifter.

6. Avvikelse eller incidentrapportering kan ske i det gemensamma avvikelssystemet ENIA, där särskild rubrik bör sättas för dessa avvikelser. Uppföljning kan ske i systemet.

6.2 Uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Uppföljande iakttagelser 2024

1. Ta fram en övergripande riskanalys för röjning av skyddade personuppgifter, det skulle gynna den interna kontrollen och medvetenheten hos medarbetarna då allvarlighetsgraden vid röjning av skyddade personuppgifter är hög.

Ingen övergripande riskanalys har gjorts mot bakgrund av att det inte har anställts några personer med skyddad identitet eller tillkommit några nya system. En speciell analys av risk för röjning av skyddad personuppgift har inte gjorts, men detta ses över.

2. Säkerställa enhetlig hantering av personuppgiftsincidenter genom att öka medarbetares kännedom om riktlinjer och rutiner.

Rutiner finns i dokumenthanteringssystemet VETA. En ny rutin gällande hantering av personuppgiftsincidenter har tagits fram. Rutinen implementeras via deras samverkanssystem, ledningsgrupper, chefsmejl och en Nano-utbildning via utbildningsportalen. De har ett formulär för rapportering av incidenter som medarbetare kan nå via intranätet. Incidenter skickas till Dataskyddssamordnare (DSS) som bedömer och vidarebefordrar till Dataskyddsombud (DSO). Om DSO bedömer att anmälan bör göras till Integritetsskyddsmyndigheten, säkerställer DSS att detta görs. Det finns en obligatorisk GDPR-utbildning för alla anställda och en specifik utbildning för de som hanterar skyddad identitet. Ingen integration av information om skyddade personuppgifter finns mellan lönesystemet och Telges masterdatasystem.

3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.

Hänvisning till svar för rekommendation 1 till frågor som även berör denna rekommendation.

4. Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.

Hänvisning till svar för rekommendation 2 till frågor som även berör denna rekommendation. De genomför löpande obligatoriska utbildningar för samtlig personal via Nano-learning, där det även finns möjlighet att fördjupa sig via utbildning i utbildningsportalen.

5. Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.

De har en årlig plan, framtagna sedan tidigare, där alla delar inom dataskyddsförordningen ska följas upp inkluderat utbildning, rapportering och rutiner. Planens samtliga delar har inte följts upp ännu.

6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

Hänvisning till svar för rekommendation 5. Planen följs upp årligen och inkluderar även handlingsplaner. De ser en ökning i antalet avvikelser och incidenter. ENIA används för uppföljning och avvikelshantering av arbetsmiljö och ett annat system (formulär som leder till TopDesk) används för personuppgiftsincidenter. Särskild rubrik i ENIA har ännu inte tagits fram.

6.2 Bedömning - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *Telge AB* delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- Ingen övergripande riskanalys har gjorts.
- En ny rutin gällande hantering av personuppgiftsincidenter har tagits fram. Rutinen implementeras via deras samverkanssystem, ledningsgrupper, chefsmejl och en Nano-utbildning via utbildningsportalen. Det finns en obligatorisk GDPR-utbildning för alla anställda och en specifik utbildning för de som hanterar skyddad identitet. Uppföljning av utbildning och rutiner följs upp enligt årlig plan.
- Ingen övergripande riskanalys har gjorts.
- Det finns en obligatorisk GDPR-utbildning för samtliga anställda, samt en utbildning som skickas ut till de som hanterar skyddad identitet. De genomför löpande obligatoriska utbildningar för samtlig personal via Nano-learning, där det även finns möjlighet att fördjupa sig via utbildning i utbildningsportalen.
- Övervägande har inte skett kring en specifik funktion, men de har en årlig plan, där alla delar inom dataskyddsförordningen ska följas upp inkluderat utbildning, rapportering och rutiner.
- De har en årlig plan, där alla delar inom dataskyddsförordningen ska följas upp inkluderat utbildning, rapportering och rutiner. ENIA används för uppföljning och avvikelshantering av arbetsmiljö och ett annat system för personuppgiftsincidenter.

6.3 Svar - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Socialnämndens svar 2023

Socialnämnden lämnade svar på granskningsrapporten den 27 mars 2023. Nämnden håller med revisorerna om att inkludera en risk- och konsekvensanalys i internkontrollplanen framöver. Nämnden anser att revisorernas förslag inte specifikt gäller socialnämnden, då nämnden redan har god kunskap om sin verksamhet. Övriga förslag gäller kommunstyrelsens kontor eller annan nämnd. Nedan följer nämndens svar:

3. Nämnden delar revisorernas uppfattning och planerar att genomföra detta vid nästa tillfälle för internkontrollplanering, inför verksamhetsår 2024. Tidigare har risk- och konsekvensanalysen inför internkontrollplanen omfattat personuppgifter generellt, inte skyddade personuppgifter specifikt. Socialnämndens personuppgifter omfattas av sekretess, vilket gör att nämnden har ett intresse av att skydda alla personuppgifter. Nämnden håller dock med revisorerna om att en specifik risk- och konsekvensanalys för skyddade personuppgifter skulle öka medvetenheten och ligga till grund för verksamhetsutveckling.

4. Nämnden menar att kontorets kunskaper inom skyddade personuppgifter generellt är hög, vilket även granskningen konstaterar. Några särskilda kompetenshöjande insatser planeras därmed inte i dagsläget.

5 och 6. Södertälje kommun har en kommungemensam rutin för att anmäla rövda eller misstänkt rövda personuppgifter som en personuppgiftsincident genom en e-tjänst enligt GDPR-lagstiftningen. I denna rutin har särskilda funktioner utpekat ansvar för vissa frågor inom rollerna dataskyddsamordnare och dataskyddskoordinator, vilket nämnden anser vara tillräckligt. Nämnden delar dock revisorernas uppfattning om att anmälningsförfarandet skulle kunna förbättras genom att särskilja ärendetyperna. Nämnden anser dock att detta är en åtgärd som åligger kommunstyrelsen och den kommungemensamma rutinen.

6.3 Uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Uppföljande iakttagelser 2024

3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.

I risk- och sårbarhetsanalysen har sekretessmarkerade personer inte hanterats separat, utan ingår i bedömningen av personuppgifter och risk för dataintrång. Risk för brister i hantering av personuppgifter behandlas i internkontrollplanen för 2024. I uppföljningen av internkontrollplanen för 2023 identifierade socialkontorets riskanalys områden för riskåtgärder, inklusive hantering av skyddade personuppgifter. Under 2023 genomfördes förbättringsåtgärder som översyn av behörigheter med följderna ökad behörighetsstyrning och systematiska loggkontroller. Verksamhetssystemet har nu speciella behörighetsgrupper för sekretessmarkerade personer. Behörighet kräver ansökan av respektive chef med Bank-id och beslut i ledningsgruppen. En analys av varför en person/behörighetsgrupp behöver ha tillgång till sekretessmarkerade uppgifter har genomförts inför att grupperna skapades. Inför 2024 ska personer med behörighet till sekretessmarkerade personer loggkontrolleras utöver den vanliga loggkontrollen.

4. Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.

Inga specifika insatser för skyddade personuppgifter har genomförts utan det har ingått i den genomförda GDPR-utbildningen. Samtliga chefer har utbildats på chefsdag och DSS har informerat på enhetsmöten. Utbildningsmaterial är framtaget för att belysa socialtjänstens frågor i att hantera alla typer av personuppgifter. Utbildningen finns i utbildningsportalen, där det är möjligt att följa upp vilka som genomfört utbildningen.

5. Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.

Nämnden har inte genomfört några åtgärder, utan svarar att detta är en åtgärd som åligger kommunstyrelsen.

6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

Under 2023 och 2024 har nämnden haft en avvikelse för respektive år som rör skyddade personuppgifter. Nämnden anser därmed inte att kostnaden för att bygga om systemet är försvarbart. Uppföljning och avvikelshantering görs i samma system som tidigare.

6.3 Bedömning - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *socialnämnden* delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- En specifik risk- och konsekvensanalys avseende hantering av skyddade personuppgifter har inte genomförts, utan finns med i bedömningen av personuppgifter och risk för dataintrång. Övergripande risk för hantering av personuppgifter inkluderas i internkontrollplan för 2024.
- Inga specifika utbildningar för skyddade personuppgifter har genomförts utan det har ingått i den genomförda GDPR-utbildningen.
- Nämnden har inte genomfört några åtgärder, utan anser att detta är en åtgärd som åligger kommunstyrelsen.
- Uppföljning och avvikelshantering görs i samma system som tidigare.

6.4 Svar - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Utbildningsnämndens svar 2023

Utbildningsnämnden lämnade svar på granskningsrapport den 20 april 2023. Nedan följer nämndens svar:

3. Utbildningskontoret deltar i ett kommungemensamt utvecklingsarbete av intern kontroll och genomför en översyn av regler och rutiner för barn och elever med skyddad identitet. De avvaktar detta arbete innan beslut om risk- och konsekvensanalyser av personuppgiftshantering fattas.

4. All personal inom utbildningskontorets verksamheter måste känna till regler och rutiner för hantering av skyddade personuppgifter. Checklistor för chefer vid introduktion av nyanställda omfattar flera punkter kopplade till personuppgifter, exempelvis sekretess och tystnadsplikt. Utbildningskontoret ser behov av att förtydliga introduktionen och ta fram utbildning/material om regler och rutiner för barn/elever med skyddad identitet för nyanställda och vikarier.

5. Utbildningskontoret anser inte att en särskild funktion för att säkerställa efterlevnad av bestämmelser och interna principer är ändamålsenlig. Skyddade personuppgifter är en av flera verksamhetskritiska processer. Det övergripande ansvaret för skyddade personuppgifter klargörs när uppdaterade regler och rutiner fastställs.

6. Anmälningförfarandet för personuppgiftsincidenter sker via en e-tjänst på kommunens intranät ("Kanalen") och granskas av respektive kontors dataskyddsamordnare. Anmälningrutinen är gemensam för hela kommunens verksamhet. Det är viktigt att personalen är utbildad i dessa rutiner för korrekt rapportering. Rutiner för avvikelshantering ingår i introduktionen för nyanställda. Avvikelse rapportering bör betonas vid information om individuella handlingsplaner till berörd personal. Hänvisning görs även till svaret till rekommendation 3.

6.4 Uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Uppföljande iakttagelser 2024

3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.

Det kontorsövergripande utvecklingsarbetet av intern kontroll har resulterat i en ny kommungemensam modell som inleds med risk- och konsekvensanalys. Digitaliseringsenhetens riskanalys inkluderar risken för dataintrång och behörigheter. Utbildningskontorets internkontrollplan för 2024 omfattar systematiska kontroller av behörigheter till system kopplade till barn och elever. Rutiner för barn och elever med skyddade personuppgifter har uppdaterats och finns på intranätet, tillsammans med en mall för handlingsplan. Information om hantering av personuppgifter, incidenter och anmälningsförfarande finns också på intranätet. Låsta postfack har införts till samtliga kontor i stadshuset för handlingar som lämnas till kontaktcenter. En tjänst för säkra meddelanden används för att skicka personuppgifter via mejl.

4. Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.

Grundutbildning i dataskydd är obligatorisk för alla medarbetare inom kommunkoncernen. En digital utbildning om skyddade personuppgifter är obligatorisk för de som hanterar sådana uppgifter. Båda utbildningarna finns i utbildningsportalen. Personal med tillgång till skyddade personuppgifter i utbildningskontorets IT-system genomgår en obligatorisk introduktion om hantering av personuppgifter. Information om och uppföljning av regler och rutiner sker löpande vid träffar för skolornas administratörer. Rutiner och handlingsplan för barn/elever med skyddad identitet har reviderats. Utbildning och information om hantering av barn/elever med skyddade personuppgifter ingår i nyanställdas introduktion. Checklistor vid introduktion omfattar sekretessrutiner, men behöver kompletteras med information om hantering av personuppgifter och skyddade personuppgifter.

5. Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.

Regler och rutiner för hantering av skyddade personuppgifter har uppdaterats under hösten 2023. Enligt rutinerna är det rektors ansvar att skyddade personuppgifter hanteras korrekt i verksamheten. Om skyddade personuppgifter om en elev av misstag röjs, ska ansvarig rektor/enhetschef omedelbart kontaktas och informeras. Rutinerna beskriver även hur skyddade personuppgifter ska hanteras i IT-system. Behov identifieras av att se över rutiner och beslutsgång för fastställande, dokumentation och namngivning av interna styrdokument.

6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

Det finns en ny kommunövergripande rutin för hur avvikelser rapporteras, och information om detta finns på intranätet. Handläggare på utbildningskontoret som dagligen hanterar personuppgifter har fått utbildning om personuppgiftshantering och vikten av att anmäla avvikelser. Avvikelser anmäls via en e-tjänst på intranätet och skickas till dataskyddssamordnaren för bedömning, åtgärd och uppföljning. Rutiner för hantering av elever med skyddade personuppgifter beskriver hur personal ska agera om uppgifter röjs, men saknar en generell rutin för anmälan av personuppgiftsincidenter, vilket behöver kompletteras.

6.4 Bedömning - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *utbildningsnämnden* delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- I digitaliseringsenhetens riskanalys har risken för dataintrång och behörigheter inkluderats. I utbildningskontorets internkontrollplan för 2024 ingår systematiska kontroller av behörigheter till deras system kopplade till barn och elever för felaktiga behörigheter.
- Kommunstyrelsen har tagit fram en digital utbildning gällande skyddade personuppgifter som är obligatorisk för de som hanterar skyddade personuppgifter i sitt arbete. Det finns även en obligatorisk grundutbildning i dataskydd. Skyddade personuppgifter ingår även i nyanställdas introduktion på kontoret. Kontoret ser behov av att förtydliga checklistor vid introduktion med information och hantering av personuppgifter, samt skyddade personuppgifter.
- Övervägande har inte skett av att inrätta en "compliancefunktion". Av den uppdaterade rutinen framgår att det är rektors ansvar att skyddade personuppgifter hanteras på ett korrekt sätt i verksamheten.
- Avvikelse anmäls via e-tjänst på intranätet och skickas sedan vidare till utbildningskontorets dataskyddssamordnare som bedömer, åtgärdar och följer upp avvikelser. Behov identifieras av att komplettera rutiner med avsnitt om anmälan av personuppgiftsincidenter.

6.5 Svar - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Telge Bostäder AB:s svar 2023

Telge Bostäder AB lämnade svar på granskningsrapport den 13 april 2023. Vi noterar att Telge Bostäder även lämnade svar till rekommendation 1 och 2 som avsåg kommunstyrelsen och Telge AB. Nedan följer Telge Bostäders svar:

1 och 3. Riskanalys implementeras i befintlig interkontrollplan för Telge Bostäder. En revisionspunkt avseende hantering av skyddad ID läggs till för att följa upp och säkerställa att hanteringen fungerar optimalt utan risk för att individ med skyddad identitet röjs.

2. Finns med som en punkt i befintlig årsarbetsplan "Standardiserade arbetssätt" där gällande rutiner ska gås igenom för att säkerställa god kännedom bland medarbetare. Genom att årsarbetsplanen följs tillses vi att gällande rutiner kopplade till skyddad identitet synliggörs 1 gång per år.

4. För Telge Bostäders räkning finns två rutiner för hantering av skyddad identitet: "Rutin skyddad ID" för uthyrningsenheten och "Riktlinjer för informationssäkerhet inom Telge Bostäder". Alla anställda behöver känna till dessa rutiner och var de lagras. "Rutin skyddad ID" beskriver stegen för hantering av kunder med skyddad ID, och "Riktlinjer för informationssäkerhet" beskriver bolagets övergripande riktlinjer. Anställda som hanterar personuppgifter får enskild utbildning om rutinerna. För övrig personal kan kunskapshöjande insatser och instruktioner tillgodoses genom obligatorisk utbildning, via den interna utbildningsportalen. I samverkan med HR övervägs obligatorisk utbildning för anställda som hanterar personuppgifter. En kort guide för chefer om hantering av medarbetare med skyddad ID kommer också att tas fram.

5. Specialistkunskap inom ämnet kan förslagsvis återfinnas inom DSS/DSO:s arbetsuppgifter samt hos ansvarig enhetschef för uthyrningen.

6. Granskningen påtalar att det saknas uppföljning av ärenden kopplat till skyddad ID. Därför lägger Telge Bostäder till en punkt på internkontrollplanen för skyddade personuppgifter, som följs upp i ordinarie riskanalysarbete. Avvikelser eller incidenter ska rapporteras i det gemensamma avvikelssystemet ENIA, där särskild rubrik bör sättas för dessa avvikelser. Uppföljning sker i systemet, och frågan hanteras på koncernnivå.

6.5 Uppföljande iakttagelser - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Uppföljande iakttagelser 2024

1. Ta fram en övergripande riskanalys för röjning av skyddade personuppgifter, det skulle gynna den interna kontrollen och medvetenheten hos medarbetarna då allvarlighetsgraden vid röjning av skyddade personuppgifter är hög.

Telge Bostäder har hantering av skyddad ID som punkt i internkontrollplanen som följs upp halvårsvis. Risken är identifierad, bevakas och bedöms vara på acceptabel nivå. Ingen personuppgiftsincident har inträffat under 2023-2024.

2. Säkerställa enhetlig hantering av personuppgiftsincidenter genom att öka medarbetares kännedom om riktlinjer och rutiner.

Årsarbetsplanen har följts och rutiner har genomlysts. Ingen revision av rutinen har skett. För att säkerställa tillräcklig kunskap har en egen punkt i årsarbetsplanen införts. Utbildning av samtliga medarbetare genomförs en gång per år i december. Utbildningen är framtagen av Telge AB och finns tillgänglig i utbildningsportalen.

3. Genomföra risk- och konsekvensanalyser avseende hantering av skyddade personuppgifter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanerna.

Hänvisning till svar till rekommendation 1. Riskanalys ingår i internkontrollplanen och bedömning av risk har gjorts och klassats av företagsledningen.

4. Genomföra obligatoriska utbildningar för personal avseende hanteringen av skyddade personuppgifter.

De två rutiner kopplat till hantering av skyddad identitet är fortsatt aktuella. För nya medarbetare ingår rutin för skyddad identitet i introduktionen. Telge AB-HR har haft i uppdrag att ta fram en koncernövergripande utbildning kopplat till skyddad ID. Denna finns tillgänglig för Telge Bostäders chefer och medarbetare via intranätet och utbildningsportalen, Nano-learning. Samtliga berörda medarbetare på uthyrningen går utbildning enligt årsarbetsplan. Genomförande av utbildning följs upp via årsarbetsplanen, samt genom *HR-kompassen* där det ska registreras och följas upp på individnivå.

5. Överväga inrättandet av "compliancefunktion/-er", det vill säga en funktion som ansvarar för att bestämmelser och interna verksamhetsprinciper, som exempelvis riktlinjer, rutiner och anvisningar, följs och följs upp.

Ansvar för personer/kunder med skyddad-ID ligger inom uthyrningsenheten. Koncernen har en DSS/DSO:s med kunskaper inom området. Uthyrningschef tar stöd av DSS/DSO:s i frågor vid behov.

6. Säkerställa en ändamålsenlig nivå av uppföljning samt att avvikelshanteringen avseende skyddade personuppgifter stärks.

Telge Bostäder har lagt till en punkt i internkontrollplanen avseende skyddade personuppgifter som följs upp i samband med ordinarie riskanalysarbete. Ansvar för möjliggörandet av rekommendationen menar Telge Bostäder tillhör Telge AB. För Telge Bostäder sker eventuell avvikelshantering inte via ENIA, utan hanteras som en personuppgiftsincident enligt GDPR och anmäls till DSS.

6.5 Bedömning - Granskning av hantering av skyddade personuppgifter

Avser: Kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Av de kommunala bolagen granskas Telge AB, Telge Bostäder AB och Telge Energi AB.

Bedömning 2024

Sammantaget bedömer vi att *Telge Bostäder AB* delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Vi grundar bedömningen på följande:

- Telge Bostäder har hantering av skyddad ID som punkt i internkontrollplanen som följs upp halvårsvis. Riskanalys ingår i internkontrollplanen och bedömning av risk har gjorts och klassats av företagsledningen.
- Utbildningar genomförs och Telge AB-HR har tagit fram en koncernövergripande utbildning kopplat till skyddad ID som finns tillgänglig för Telge Bostäders chefer och medarbetare via intranätet och utbildningsportalen, Nano-learning.
- Övervägande har inte skett. Bolaget svarar att ansvaret för personer/kunder med skyddad-ID ligger inom uthyrningsenheten. Koncernen har en DSS/DSO:s med kunskaper inom området.
- En punkt har lagts till i internkontrollplanen avseende skyddade personuppgifter som följs upp i samband med ordinarie riskanalysarbete. Ansvaret för möjliggörandet av rekommendationen menar Telge Bostäder tillhör Telge AB. För Telge Bostäder sker eventuell avvikelshantering inte via ENIA, utan hanteras som en personuppgiftsincident enligt GDPR och anmäls till DSS.

7. Källförteckning

Kontaktpersoner:

- ▶ Utredare, kommunstyrelsens kontor/enheten för utredning och hållbarhet
- ▶ Ledningsstrateg, utbildningskontoret/staben
- ▶ Stabschef, socialkontoret
- ▶ VD, Telge AB
- ▶ HR-direktör, Telge AB
- ▶ VD, Telge Bostäder AB
- ▶ Avdelningschef affärsutveckling, Telge Bostäder AB
- ▶ VD, Telge Nät AB

Dokumentförteckning:

- ▶ Framtid Södertälje - Översiktsplan 2050, samrådsversion, samt underlag till översiktsplanen
- ▶ Översiktsplan 2013-2030
- ▶ VA-plan för Södertälje kommun 2017-2030, med bilagd VA-policy
- ▶ Kommunstyrelsens kontors risk- och sårbarhetsanalys 2023
- ▶ Rapport - Rekommendationer för utveckling av Södertälje kommuns arbete med medborgardialog
- ▶ Utveckling av system för medborgardialog - kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2023-11-24
- ▶ Vägledande riktlinjer: Samordning och styrning av Digitalisering och IT inom Södertälje kommunkoncern - förslag till beslut
- ▶ Gemensamma riktlinjer för orosanmälan till socialtjänsten i förskola och skola samt polisanmälan i skola med bilagor
- ▶ Handbok för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- ▶ Mal för dokumentation av skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling
- ▶ Redovisning av elev- och brukarenkät samt kränkingsanmälningar 2023 förskola, grundskola och gymnasieskola
- ▶ Kommunstyrelsens uppsiktspliktsrapporter 2023-2024, årsredovisning 2023 och delårsrapporter 2023-2024
- ▶ Kommunstyrelsens riskbedömning skyddade personuppgifter
- ▶ Utbildning skyddade personuppgifter Södertälje kommunkoncern
- ▶ Egenkontroll av dataskydd och informationssäkerhet
- ▶ Socialnämndens årsrapport 2023, internkontrollplan 2024 och uppföljning av internkontrollplan 2023
- ▶ Socialkontorets riskanalys 2024
- ▶ Instruktion - loggkontroll 2024/2025
- ▶ Översikt av behörighet sekretessmarkerade
- ▶ Skyddade personuppgifter - användare och brukare i verksamhetssystem inom omsorgs- och socialkontoret
- ▶ Handlingsplan elever med skyddade personuppgifter
- ▶ Introduktion - checklista för dig som anställt en ny förskollärare på utbildningskontoret
- ▶ Utbildningsnämndens årsrapport 2023, internkontrollplan 2024 och uppföljning av internkontrollplan 2023
- ▶ Utbildningskontorets riskanalyser
- ▶ Rutiner för hantering av elever med skyddade personuppgifter, samt hantering av personuppgiftsincidenter
- ▶ Telge Bostäders årsarbetsplan för uthyrningsenheten 2024